

av. A 564
KIENGESZTELŐ

1850

JUBILAEUMI BUCSÚ,

MELLYET

Ő SZENTSÉGE IX. PIUS PÁPA

A MAGYARHONI KER. KATH. HIVEKNEK

ENGED

M D C C C L

ÉVBEN.

Esztergamban, nyomtatott Beimelnél.

av. A 564
Versöhnender

1850

Jubiläum=Ablatz,

welchen

Pabst Pius IX.

den

christkatholischen Gläubigen Ungarns

im Jahre

M D C C C L

ertheilet.

Graz, gedruckt bei Joseph Beimel.

Krisztusban kedves hiveim!

Nincs ez országban ember, ki nyugott, megelégedett napokat élne. — Az elaggottak úgy, mint a növendékek, a miveltek, mint miveletlenek, a férfiak úgy, mint a nőneműek, aggodalmaktól lesujtva, busulva járnak kelnek, fölajdulnak, nyilvános panaszokra fakadnak, keseregnek, — és akaratjok hajlama nélkül is Jeremiással fölsohajtnak: „*Ur Isten! emlékezzél meg, mi történt velünk; nézz és figyelmezz nyomoruságunkra.*“*) Nem is lehet ez máskép, ha visszaemlékezünk hazánk anyagi és szellemi jólétének legujabbi földúlatására, lerombolására. — Istenem! egy hazának polgárai, egy apának gyermekei, dicsőségeknek tartották, ha polgártársuk mar-

*) Jerem. SiraIm. 5, 1.

háit eltulajdoníthatták, — magtárait, pinczéit kirabolhatták, — lakhelyét, csüreit porrá égethették, — erdeit, takarmányát, természetményeit semmivé tehatték! Bételjesedtek itt Dávid profétának eme szavai: „*Leselkedett a gonosz az igaz után; — csikorgatta reá fogait, s halálra kereste őlet.*“ *)

Ezek fölött lehet sokat és keservesen sirni, lehet igazságosan könyezni! De ez (kedves hieim!) nem elegendő. Okát is kell e szörnyű csapásnak, ez iszonyu szerencsétlenségünknek lelkiismeretesen keresni, és meggyőződni, hogy mind ez bűneinknek zsoldja, keserves szüleménye. *Mivel fejünk' hajszálait is fölülmulta vétkeink száma, általadattunk egy kárhozatos, gonosz gondolkodásmódnak, hogy a jót ne is ismerhesük.* **) És így

Vétkeztünk egyenesen Istenünk ellen! kinek szent törvényeit kevesebbre becsültük a csábító' alaptalan ígéreteiknél; — imádandó szent Nevét, mellyre minden térdnek meg kellene hajolni, átkokkal, eget hasogató káromlásokkal becstelenítettük, becsteleníteni büntetlenül engedték; — keresztény erényeink' föntartására, emelésére, az ur JÉZUS-tól szerzett szentségekkel hanyagon, ritkán vagy épen nem éltünk; az emberekben, a világ hiu biztatásiban, nem pedig Istenünknek atyai gondviselésében bizakodtunk; kerültük az Istennek házát, az ajtatosságokat, a

*) Zsolt. 36. v. 12, 32. **) Zsolt. 39. v. 13. Rom. 1, 28.

predikációkat, nehogy akár a hozzánk szólani kívánó Istenünket hallgatni, akár vele beszélgetni kényteleníttessünk. — Szóval, majd mind kellemetlen, alkalmatlan lett előttünk, mi az Istenre, szent törvényeire minket figyelmeztetett, — s elragadtatván a világnak zajgó, de üres kedvezéseitől, eröködve széttéptük azon menyeyei köteléket, melly a teremtményt Teremtőjével, a megváltottat Üdvezítő JÉZUSÁval egysülésben tartá, s így a Szentlélek mondása szerint, *utálatosak lettünk Istenünk előtt, mint utálatosak előtte azok, a miket megszerettünk.* *)

Vétkeztünk anyaszentegyházunk ellen, mellynek öt parancsolatait megszegni, ünnep- és vásárnapon az isteni szolgálattól ok nélkül elmaradozni, tiltott munkával a napnak szentségét sérteni, — az urnak felkent szolgálit gyanusítani, gyalázni, — a böjti napokat megvetni, a keresztényi tökéletességre vezető, és isteni hatalomnál fogva rendelt ajtatosságokat, szertartásokat kerülni, közönyösnek tartottuk; mitsem félvén JÉZUS-nak eme' fenyegetődző intésétől: „*Ki az Anyaszentegyházat nem hallgatja, legyen előtted mint egy pogány.*“ — „*Ki titeket (az oltárnak szolgálit) megvet, engemet vet meg.*“ **)

Vétkeztünk legkegyesebb fejedelmünk ellen, azok csoportjához szegődvén, vagy ama' lázító' merényeit pártolván, segedelmezvén,

*) Oseas. 9, 10. **) Mát. 18, 17. Luk. 10, 16.

kik hátat fordítva ezen mennyei szózatnak: „Az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek; — engedelmesek legyetek a királynak, s az általa rendelt előljáróknak,“ *) vakmerően fölléptek azon törvényes fejedelem ellen, ki eldődeinek nyomán, e hon népét, szelíd és bölcs kormányzása által a polgári miveltségnek azon fokára emelte, mellyen soha sem volt.

Vétkeztünk szeretett honunk ellen, ezt sok esztendőkre a nyomoruságnak, szegénységnek örvényébe sodorván; — vétkeztünk utódaink, maradékink ellen, nekik jobblét helyett házaink romjait, üres kamarákat, elpusztult földeket, lerombolt erdőket hagyván örökségül. Pedig írva van, hogy: „a ki övéinek gondját nem viseli, az a hitetlennél is rosszabb.“ **) Vétkeztünk honfiaink, felebarátink ellen, kiket irgalmatlanul öldököltünk, üldöztünk, tüzzel vassal, kézzel lábhal, parancsolgatva, izgatva, cselekedve semmi vé tenni törekedtünk. Vétkeztünk tehát (kedves hiveim), pedig hallatlan gonoszsággal vétkeztünk — az Ég ellen! jó Istenünk ellen! az emberiség ellen! Vétkeztünk kisebb nagyobb mértékben, úgy szólván mindnyájan: ha nem másképp, hallgatva ott, és mit sem cselekedvén, hol hatályosan felszólalni, működni tehetségünkben állott; büntetésre levén érdemes, nem csak a rosszra tettleg vetemedő, hanem a haszontalan szolga is, kit JÉZUS „a külső setétségre kivetendő“-nek mon-

*) I. Pét. 2, 13—17. **) I. Tim. 5, 8.

dott. *) — Istenem! tehát nagyon, igen nagyon vétkeztünk, — mindnyájan vétkeztünk! Rettentő, szivet lelket egészen lesujtó igazságok!!

Nincs, (ah nincs kedves hiveim!) mit e siralmas helyzetünk' enyhítésére tennünk lehetne, mint bánatos szivvel, töredelmes könyvek közt, a mennyei atyához visszatérni, a sz. íróval fölkiáltani: Irgalmasságnak Istene! nagy szomorúságunkban hozzád emelkedik lesujtott lelkünk! Nyisd meg füleidet esdeklésünkre; s könyörülj rajtunk: mert te ellened vétkeztünk, ki örökre megmaradsz, és mi porrá leszünk; — felejtse el álnokságinkat, kicsapongásinkat, s emlékezzél meg a Te szent nevednek irgalmasságod általi megdicsőítettéséről! Emlékezzél meg szent Fiadnak a bünösökért szenvedett vérontásáról, keserves haláláról! — Fojtsd el a netalán lapangó pártütők vétkes gondolataikat; — önts szivünkbe a hitnek, reménységnek és szeretetnek lelkét, a fejedelem és minden polgári s egyházi előljáróink iránt az engedelmességnek tiszta érzelmeit: hogy még egyszer atyai kegyelmednek szárnyai alá jutván, irgalmidat életünk fogytáig dicsérhessük. **)

Kedves hiveim! Ezek igen jók, igen sziv-rehatók; s a megbántódott Isten előtt kedvesek is lehetnek; de biztosíthatja-e magát valaki az illy szent fohászok ismétlése mellett is, hogy eltöröltettek vétkei, — s kibékült Istenével? Le-

*) Mát. 25, 30. **) Baruch 3. Eszth. 13.

het-e a felől lelkében nyugott, hogy ezzel már a mennyei atya kegyelmét vissza is nyerte? Remélheti ugyan ezt, de nyugott, vagy épen biztos az Istenneli kibékülésről nem lehet; — erre a szivbeli töredelmesség, a szent gyónás és elégtétel, vagyis az Ur JÉZUS által, az Istenneli kibékülésre rendelt penitencziatartás szentségének használata szükséges; — erre az egész embernek belső megújulása kívántatik. Hacsak meg nem tértek, és olyanokká (ártatlanokká) nem lesztek, mint a kisdedek, nem mentek be mennyek országába *); az Istennel nem vagytok kibékülve: úgy mond az Ur JÉZUS. Miért is szükséges, kivetközni az ó emberből, és új emberbe öltözni; ki teremtve vagyon az igazságban és szentségben **); szükséges Joel próféta szerint: megtérni teljes szivből, böjtöléssel, sirással és kesergéssel. ***)

Nem kételkedem, (kedves hiveim!) hogy valamint a bűnök súlyját érzitek szivetekben, s a mult merényes lépések furdalják lekiismereteket, úgy, hiszem, nincs forróbb ohajtástok, mint azzal, ki szent vérét üdvösségetekért a keresztfán ontotta, kinok közt meghalt, kibékülni, s nyugtalan szivetek békeségét visszaszerezni. Miért is, hogy ohajtástok annál biztosabban teljesíttessék, pásztori kötelességem sugallatát követve, anyaszentegyházunk feje, IX. Pius szentséges Atyánk

*) Mát. 18, 3. **) Ephes. 4, 24. ***) Joel 2, 12 s
következ.

előtt, az igazán megtérni kívánók nevében teljes bucsúnak megnyeréseért esedeztem.

Hajlott fiui hódolattal eléterjesztett kérelmünkre a kegyes Atya, és apostoli hatalmánál fogva, az anyaszentegyház kincseiből, mindazon, magyar országban lakó ker. katolikusoknak, kik töredelmes gyónás által bűneiktől feloldva, s az Ol-táriszentségben méltán részesülve, a megyei püspök által kijelelt templomokat tizenöt napok alatt háromszor meglátogatják, és ott egy ideig a ker. katolika anyaszentegyházért, — az eretnekségek kiirtásáért, — a keresztény fejedelmek egyességéért, és az egész keresztény népnek békeségéért ajtatosan imádkozni, a mellett egy napon böjtölni és alamisnázkodni fognak, Jubilaeumi bucsút ad és enged; mint ezt im itt következő apostoli leveléből bővebben érthetni:

IX. Pius Pápa.

„Az apostolok szent fejedelmének fönséges székébe bizonyára nem tulajdon érdemeink, hanem az isteni gondviselés megfoghatatlan tanácsa által helyezettvén, s épen azért az Ur nyájának gondviselésünkre bizott üdvéről aggodalmasan gondoskodván, örvendve teljesítjük azon kívánatokat, mellyek különösen ezen zavaros és viszontagságos időkben szentséges vallásunk javát, és a keresztény lelkek üdvösségét előmozdítani képesek. — Miután tehát tisztelendő Testvérünk Scitovszky János esztergomi érsek Mi-

hozzánk ajtatos indulatánál fogva folyamodott, miszerint egész Magyarországnak Jubilaeumi bucsút engedni akarnánk, hogy az ugyanezen országbeli keresztény hivek szentséges vallásunk mennyei malasztai által megerősödvén, lelki üdvességek minél hathatósabban eszközölhessék: Mi ugyanazon érsek ajtatos kívánságára készséges és szives akarattal hajolni jónak láttuk. Miért is a Mindenhatónak irgalmasságában, szent Péter és Pál apostoloknak tekintélyében bizván, azon megkötő és oldó hatalomnál fogva, mellyel minket az Ur, jóllehet méltatlanokat megbizott, jelen levél által valamennyi és minden egyes, mindkét nemű keresztény hiveknek, kik azon ország minden megyéjének tulajdon püspöke vagy főpásztor által, a jövő nagy böjtben vagy böjt utáni időben, de nem hat hónapon túl meghatározandó, s a püspök vagy főpásztor által kijelelt naptól számítandó, tizenöt nap alatt vétkeiket alázatosan, és ezek öszinte megutálásával meggyónják, és a penitencia-szentségben nyert föloldozás által kiengesztelödvén, az Oltáriszentséghez ajtatosan járulnak, és a megyebeli püspök vagy főpásztor által kijelelendő három egyházat, vagy azok' egyikét háromszor meglátogatják, ott egy ideig buzgón imádkozni fognak, s az isteni Fölséget az anyaszentegyház, és az apostoli széknek szerencsés boldog állapotjáért és fölmagasztaltatásáért, az eretnekségek kiirtásáért, a keresztény fejedelmek egyességéért, és az egész keresztény népnek békességéért kérni

fogják, e fölött ugyanazon idő alatt, valamely napon böjtölendnek, és tulajdon ajtatos szándékuk szerint a szegényeknek alamisnát nyujtandnak, teljes Jubilaeumi bucsút adunk és engedünk.

Azon kívül minden keresztény hiveknek szabadságot és engedelmet adunk, e célra maguknak akármelly gyóntató atyát, ki mégis tulajdon püspöke által a gyóntatásra fölhatalmazva legyen, választani, ki őket minden egyházi büntetéstől, és bármelly terhes és szörnyü vétkektől, ha mindjárt azok a helybeli püspököknek, vagy nekünk, és az apostoli sz. széknek föntartvák is, mellyektől egyébiránt föl nem oldozhat, most az egyszer föloldozhassa, és azon kívül a fogadás-tételeket, más ajtatatos üdvességes cselekedetekre átváltoztathassa; ugy mégis, hogy a hiveket illy esetekben, a gyóntató atya, belátása szerint, üdvességes elégtételi cselekedetekre kötelezze. Kelt Nápoly elővárosában Porticiben, a halászgyűrű alatt, 1850-diki boldogasszony-hó 25dik napján, pápaságunk negyedik évében.“

Krisztusban kedves hiveim! Ime az Isten irgalmából, és az apostoli sz. széknek kegyelméből, az anyaszentegyháznak kincsei megnyitvatnak, hogy a föltételeket pontosan teljesítvén, biztosan mondhassuk: kibékültünk Istenünkkel, egyházunkkal, fejedelmünkkel, hazánkkal és önmagunkkal. Mi hogy illően véghez mehessen, e

15 napi bünbánati ajtatosságoknak és könyörgéseknek következő rendet jelelünk ki:

I. Az egész pécsi püspöki megyében e Jubilaeumi ajtatosság kezdődik Husvét után 3-dik vasárnap előtti (*Aprilis 20. napján*) estve, és Husvét utáni 5-dik vasárnap (*Maius 5-dik napján*) berekesztetik.

II. Sz. kir. Pécs városában a Székes-, a' Sz. Ágostonról nevezett, és belvárosi plebánia-templomokat jeleljük ki a végzendő ajtatosság helyeiül; melly e renddel fog tartatni: 1-ször: Szombaton, (*Aprilis 20.*) estve 6 órakor, a *Szentléleknek* (*Veni sancte segitsegül hívásával*, az Oltáriszentség kitétele mellett, a Jubilaeumi ajtatosság megnyitattik; s elmondatnak a *délutánra* rendelt könyörgések (lásd 25. l.) — 2-ször: Reá következő vasárnapon (*April. 21.*) reggeli 8 órára összegyülekeznek minden hivek a Székes-egyházban, honnan a processio a sz. ágostoni plebánia-templomba fog vezetetni. A szent menet alatt énekeltetik a *minden szentek* litániája anyanyelven. Beérkeztvén a templomba, elénekeltetnek 3 — 4 versek ez énekből: „*Könyörülj Istenem! én bűnös lelkemen.*“ Következik ezután a predikáció, ennek végzetével a nagy sz. Mise, kitett szentséggel; alatta áldoznak a gyónók; — befejezésével elmondatnak a bucsu elnyerésére rendelt könyörgések; — utolsó áldás adatik, s visszamegy a processió a Székes-egyházba, — énekelvén a *Lauretomi* litániát. — 3-ször: Husvét után 4-dik vasárnapon (*April. 28. napján*) ugyane renddel fog vezetetni a sz. menet a *belvárosi plebánia templomba*, és az egész ajtatosság, mint a mult vasárnapon végeztetni. — 4-szer: Husvét után 5-dik vasárnap (*Maius 5. napján*) valamennyi plebániák hivei processióval jönnek (8 1/2 órakor indulván)

a Székes-egyházba, hol az ajtatosság a már leirt rend szerint fog tartatni. — 5-ször: Ezen 4-dik vasárnapon estve 6 órakor a befejező háláadó ajtatosság (*Te De um*) a Székes-egyházban kezd, hova minden hivek meghivatnak.

III. E Jubilaeumi penitenczianapok alatt *minden es've hat órakor a Székes-egyházban*, a sz. ágostoni, és a *belvárosi* plebánia-templomban, a kitett Oltáriszentség előtt estveli ajtatosságok fognak tartatni, rövid buzgó sz. intésekkel, és a kiszabott könyörgésekkel.

IV. Pécs városán kívül, olly városokban, hol több tágasabb templomok léteznek, a fent II. pont alatt leirt renddel tartassanak a Jubilaeumi ajtatosságok. — A mindennapi *est'veli* ajtatosságok pedig minden parochialis, sőt más tágasabb templomban is tartathatnak. — Olly városok- és falukban pedig, *hol csak egy templom vagyon*, elmondatván a templomban a predikáció, kétszer vezetessék a processió kápolnába, vagy sz. feszülethez, vagy sz. szoborhoz: hol elvégződván a bucsu elnyerésért kiszabott könyörgések, visszatér a sz. menet a templomba, s végeztetik a sz. Mise kitett Szentség előtt.

Jöjjetek tehát kedves hiveim! Krisztusban szeretett fiaim! jöjjetek mindnyájan e sz. napokra rendelt nyilvános ajtatosságokra. Ah! de *mindnyájan* jöjjetek; mert mindnyájan vétkezünk; és mindnyájunknak szükségünk van az isteni kegyelemre, vigasztalásra. Jöjjetek ti *szülék!* s gyermekeiteket Szüz Mária és József példájára, vezessétek e Jubilaeumi ajtatosságra; hogy helytelen tettek, és engedetlenséget lehelő szavaitok által félrevezetett szülötteitekkel egy-

hangulag, bocsánatért — és családaitokra adandó mennyei áldásért esdekeljete! — Jöjjetek ti *növendékek!* kik megfelejtkezvén az Urnak ama' parancsolatáról: „Tiszteljed atyádat; engedelmes légy felsőségednek“, merész kicsapongásokra vetemedtetek; hogy esküdve ígért jobbulástokkal érdemesekül találtassatok, növekedni nem csak korban, de főképen az Isten és előjárók' kedvezéseiben. — Jöjjetek ti *szegények*, kik vakmerő meggondolatlansággal, — és ti *gazdagok*, kik pazarlással, tekintélylyel szaporítottatok a hazának nyugtalanságait. — Jöjjetek ti *alattvalók*, kik nem engedvén törvényes előjáróitok' intő, feddő szavainak, magatokkal együtt az egész nemzetet a veszedelem' örvényébe sodortátok; miszerint megbüntettségük önmagatokon ama' nagy véték, mellynek okai vagytok. De jöjjetek ti *nagyok*, *hivatalnokok* és *kormányzók is!* és mutassátok keresztényi buzgóságtokkal, hogy az isteni malasztra tinektek is szükségtek van; példátok' hatása az elcsábítottakra üdvhozó leend, látván, hogy minél kevesbbé volna tulajdonítandó nektek a forradalmi bün, annál buzgóbb könyörgésekkel járultok az Isten irgalmához; miszerint bocsátana meg a vétéseknek, kik nem tudták, mit cselekesznek, — s adná lesujtott hazánknak a békeséget, mellyet a világ nem adhat! Még egyszer atyailag fölkiáltok:

Jöjjetek kedves hiveim! gyülekezzetek csoportosan az Isten' házába, és megtörődött szívvvel arczra borulván, az Ur malasztainak oltára

előtt, bünös melleiteket vervén, — égre függesztett szemekkel s fölemelt kezekkel ismét és ismét fohászokdjatok: *Ellened Istenünk*, — megvalljuk, — *vétkezünk*, — *a te szent szined előtt gonoszat cselekedtünk*. — *Oh kegyelmes ur Isten*, — *mi hasznod veszünkön?* — *Irgalmazz, kegyelmezz mi bünös lelkünkön!!*

De mossa is le mindenki közülünk e 15 napok alatt: a) a penitenciának cselekedetivel, a' *szent gyónás* által, büneinek, hivatalségeinek mocsát; — b) táplálja a' lelki erősségnek kenyerével, *Krisztus' szent testével és vérével* megtisztított lelkét; — s figyelmeztvén a Szentlélek' ama' mondására: Jó az imádság böjtöléssel és alamisnálkodással, — c) *böjtölni fogunk* szigorúan a bucsu' első hetének szerdáján, (*Aprilis 24-dik napján*). d) *De adakozni* is fogunk, ha több van, többel, ha keveset birunk, kevessebbel: mert a mit egy szükölködőnek adtok, azt nekem adjátok, ugy mond Jézus. — Végtére látogassuk a kijelelt templomokat, szent helyeket, — s ott ajtatos imáinkban emlékezzünk meg katholika anyaszentegyházunk' szorongatott főpásztoráról, és a békeségnek visszaszerzésében fáradozó apostoli királyunkról; — legforróbban könyörögvén: Urunk, Istenünk! *Hogy anyaszentegyházadat, annak főpásztorával őrizzed s oltalmazdad*; kérünk téged, hallgass meg minket! — *Hogy apostoli királyunknak, s minden keresztény fejedelmeknek békeséget és egyességet engedj*; kérünk téged, hallgass meg min-

ket! — *Hogy hazánk fiai, — országunk' lakóit, s a föld' minden népeit, szent békeséggel megáldjad; kérünk téged, hallgass meg minket! Ugy légyen.*

Kelt Esztergomban, sz. Mátyás napján, 1850. esztendőben.

János m. k.

esztergomi érsek, Magyarország' Primása, és a pécsi püspöki megyének apostoli kormányzója.

Jubilaeumi ajtatosság.

Reggel.

A processiónak templombóli kiindultával énekeltetik anyanyelven a *Minden szentek' litániája*. Beérvén pedig a templomba, hova a processio vezetett, a következő ének' négy versei énekeltetnek:

É N E K.

Könyörülj Istenem! én bűnös lelkemen.
Szánakozzál immár szomorú szívemen!
Haragodnak mennykövét, éles hegyes törét,
Fordítsd el vétkeim' büntető eszközét.

Mindinkább mosogasd bűnöktől lelkemet;
Kegyes kézzel gyógyítsd sebektől szívemet.
Bűneimet megvallom; mivel tapasztalom,
Hogy miattok nincsen semmi nyugodalmom.

Vétkeim lelkemet, mint a kigyók marják;
Mint éles tövisek, szívemet átjárják.
Hova fussak szinedtől, fegyveres kezedtől?
Félek és rettegek nagy ítéletedtől.

Egyedül ellened Istenem vétkeztem;
Te szent színed előtt gonoszt cselekedtem.
Oh kegyelmes Ur Isten! mi hasznod estemen?
Irgalmazz, könyörülj én bűnös lelkemen!

folyamodunk: hogy a lelkieben helyettesed lévén e földön, tanítsa népedet az igazságra; intse, vezérelje keresztény jámborságra; az eltévedteket keresse föl; az igazakat megtartsa; védje sz. hitedet apostoli elszántsággal; örködjék anyaszentegyházad fölött, és ne szenvedje, hogy hived a különféle tudományok' szelétől ide s tova hanyassanak; hanem mindnyájan egyet higyenek, azonegyet vallják, s vele együtt hozzád, a ki ut, élet és igazság vagy, eljutván, örökön örökké vigadhassanak. Amen.

Mi Atyánk, stb. Üdvözlégny Mária, stb.

III. Mennyei főpásztor, édes Jézus! adj nekünk kedved szerint való lelkipásztorokat, kik megszegjék az életnek és igaz tudománynak kenyerét az utána éhező hived számára, kik a te nyájadat élő hilben, isteni reménység- és szeretetben legeltessék, kik ne keressék magukat, hanem a megfeszített Krisztus Jézust, kik az új szövetségnek méltó szolgálói, s az isteni titkoknak hű sáfárai legyenek; s mint hűséges örök, a te szántóföldedet az ellenség konkolyától megörizvén, a te sz. igédet tisztán magyarázzák, elbádgyadt juhaidat apostoli szeretettel hordozzák, az elesetteket fölemeljék, a keseredetteket vigasztalják; — és mivel vannak még olly juhaid is, kegyelem Istene! kik nem engedvén az igazságnak, hisznek pedig a hamisságnak, és nincsenek aklodban: világosítsd meg őket is,

hogy Te hozzád, a mi lelkünk pásztorához térjenek, s hallják a te szavadat, és legyen egy akol és egy pásztor. Amen.

Mi Atyánk stb. Üdvözlégny Mária, stb.

IV. Mindenható, irgalmas Ur Isten, királyok királya, uralkodók ura, ki parancsolád a fejedelmekérti könyörgéseket, hogy hatalmuk és gondviselésök által csendességben élhessünk; tekints kegyelmesen a mi fejedelmünkre, Ferencz József apostoli királyunkra, s add neki Szentlelkedet: hogy a tőled vett hatalommal szent nevednek dicsőségére, az anyaszentegyháznak gyarapítására, alattvalóidnak lelki és testi hasznára és egész hazánknak boldogítására törekedhessék; és mivel te mondád: hogy nincs hatalom, hanem csak tőled, önts szivünkbe iránta igaz szeretetet, tiszteletet és lelkiismeretünkből származott engedelmességet. Tekints, óh nagy Isten, fejedelmünkre, mint olly helytartónkra, kinek szívét kezedben hordozván, oda hajthatod, hova akarod: hogy jóvótod szerint lehessen szent nevednek buzgó tisztelője, az igazságnak szeretője, árvák és özvegyek gyámolítója, a nyomorodottak oltalmazója, s így a keresztény tökéletességnek hiv követése által uralkodván, valaha hozzád, ki az ut, igazság és élet vagy, alattvalóival együtt eljuthasson. A mi urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Mi Atyánk, stb. Üdvözlégny Mária, stb.

V. Könyörgünk isteni fölségednek minden keresztény fejedelmekért, és mindenekért, kik hatalmasságban vannak, kik fegyvert viselnek, és világi előljárósággal birnak, hogy legyenek a te szolgálid, a gonosz cselekedeteknek félelmére, s javára a te népednek. Add meg nekik ama békeséget, mellyet a világ nem adhat, hogy szívök a szeretet által összezsátoltatván, Téged, mint királyok királyát békeségben dicsérhessenek. Amen.

Mi Atyánk, stb. Üdvözlégny Mária, stb.

VI. Örök, mindenható Ur Isten! irgalmasság atyja! Tekints kegyelmes szemeiddel a kereszténységre; vedd el tőlünk haragodat, és kemény ostoridat! Megérdemlettük ugyan e csapásidat Istenünk; mert vétkeztünk ellened, elszakadtunk tőled, minden jóllétünk forrásától, s békeségünknek oltalmazójától; sz. akaratoddal ellenkeztünk; megvetettük parancsodat, mellyekről azt mondtad, hogy megoltalmaznak minket, ha megtartjuk, ha pedig megvetjük, a fegyver emészt meg bennünket. De Te kegyelmes Atyánk! ébreszd föl még egyszer irántunk, számtalanszor éreztett jóvóltodat, s könyörülj népeden, mellyet drága szent véreddel megváltottál! Emlékezzél meg isteni Megváltónk, édes Jézus, hogy te születésedkor angyalid által az embereknek békeséget hirdettél, s hasonlólag mennybe meneteledkor békeséget hagyta nekünk örökségül, mondván: „békeséget hagyok nektek; az én békeségemet

adom nektek; nem, mint a világ adja, adom én azt nektek.“ Teljesítsd e csalhatlan ígéretedet rajtunk e nyugtalanító, és szívünket s lelkünket békételenítő napjainkban, hogy a világ megismerje, miszerint csak Te vagy, a kitől jön az igaz segedelem; de mi is hálásan megismerjük, hogy nem a mi erőnk s törekedésünk, hanem egyedül a te kegyelmed által élhetünk csendességben. Ez okért könyörgünk előtted leborulva Urunk és Istenünk! a te szent Fiadnak, véghetetlen érdemei által. Amen.

Mi Atyánk, stb. Üdvözlégny Mária, stb.

VII. Kegyelmezz Uram! a mi földünknek; távoztass el minden csapásokat a mi nemzetünk-től, hazánk határaitól. Kegyelmezz idesereglett népednek, ugy mint örökségednek: mellye szent oltárod előtt leborulva, neked örök áldozatul szívét, lelkét s mindenét bemutatja. Örizd meg Uram a te részedet, és szenteld meg; a ki egyedül vagy jó, egyedül igaz, mindenható és örök; a te szerelmes Fiad, a Krisztus Jézus által.

De te is emlékezzél meg óh legkegyesebb Szűz anya Mária! miként soha sem hallotta senki, hogy Te azt, a ki oltalmad alá folyamodott, segedelmedért esdeklett, vagy szószólásodat kérte, gyámoltalanul magára hagyta volna. Mi is hasonló bizodalommal lelkesedve sietünk hozzád óh szűzek szent szűze! Hozzád folyamodunk óh kegyelmes anya! és mint szegény bűnösök, sohajtozva, lábaidhoz borulunk. Ne vessd meg igéinket,

örök Igének szent anyja! hanem hallgasd meg,
óh hallgasd meg kegyelmesen.

Végtére esedeztetek érettünk bűnösökért
öképen ti megdicsőült szentek! kik a keresztény
ökéletességnek erényeivel fényeskedtetek e föl-
di hazánkban: te sz. István király; szent hi-
tünknek itteni alapítója! Sz. László király! Szent
Imre herceg! Sz. Adalbert, Gellért, és Mór püs-
pökök! Sz. Erzsébet asszony, és szűz sz. Margit!
Hogy legyen irgalmas, kegyelmes a mennyei Atya
mindnyájunknak, s e szegény hazánkknak; az ő
szent Fia Krisztus Jézus által. Amen.

Mi Atyánk, stb. Üdvözlégység Mária, stb.

Óh kenyér szín alatt elrejtett Isten és em-
ber, édes Jézus! Ime esdekelve öntöttük ki előt-
ted kéréseinket és imádásunkat. Dicsőség és
tisztelet neked Megváltónk! a ki leszállván az
égből, e kenyér szín alatt jelen vagy. Küldd hoz-
zánk Szentlelkedet, a ki minden ügyeinkben kor-
mányozzon, s az üdvességnek keresésére in-
télje lépéseinket. Fogadd el szívünket, s vele
mindenünket! Adj szent áldást mi reánk óh Jé-
zus! Amen.

A mindenható Istennek, az Atyának, Fiú-
nak és Szentléleknek áldása jöjjön le reánk, és
mindenkör maradjon rajtunk. Amen.

E s t v e.

Az estveli ajtatosság kezdetekor elénekeltetik 3—4 vers
a „Könyörűj Istenem! én bűnös lelkemen“ énekből
(1. feljebb). Ezt rövid lelki oktatás követi, bűnbánatrai
intések- és buzdításokkal. Ennek végeztével énekelte-
tik: „Szent vagy Uram“; s az Oltári-szentséggel ál-
dás adatik. Ezt követi a *Jézus' szent nevéről* való
litánia; mint következik:

L i t á n i a.

Uram! irgalmazz nekünk.
Krisztus! kegyelmezz nekünk.
Krisztus! hallgass minket.
Krisztus! hallgass meg minket.
Mennyei Atya Isten!
Meváltó Fiú Isten,
Szentlélek úr Isten,
Szent-Háromság egy Isten,
Jézus, élő Istennek fia,
Jézus, szűz Máriának fia,
Jézus, testté lett ige,
Jézus, e világnak megváltója,
Jézus, emberek' közbenjárója,
Jézus, uraknak ura, királyok' királya,
Jézus, minden tökéletesség' szekrénye,
Jézus, életnek kútfeje,
Jézus, minden örömnél kútfeje
Jézus, minden jó cselekedetek' tükre,
Jézus, békeségnek szeretője,

I r g a l m a z z
m i n e k ü n k.

Jézus, tisztaságnak szerelője,
 Jézus, e világnak fényessége,
 Jézus, erősségnek tornya,
 Jézus, szerelmünknek czélja,
 Jézus, jámborságnak bére,
 Jézus, alázatos engedelmességnek mestere,
 Jézus, türés- és szenvedésnek példája,
 Jézus, lelkünknek kívánsága,
 Jézus, tengeren evezők' fényes csillaga,
 Jézus, zarándokságunk' kalauza,
 Jézus, benned bizóknak gyámola,
 Jézus, tudatlanok' bölcsesége,
 Jézus, betegeknek orvosa,
 Jézus, megtérő bűnösök' kedvelője,
 Jézus, szomorúak' vigasztalója,
 Jézus, szegények' kegyelmes atyja,
 Jézus, szegények' kincses ládája,
 Jézus, üldözötteknek menedékhelye,
 Jézus, árvák' és özvegyek' táplálója,
 Jézus, hozzád folyamodók' meghallgatója,
 Jézus, juhaidnak jó pásztora,
 Jézus, angyalok' öröme,
 Jézus, patriárkák' királya,
 Jézus, próféták' megvilágosítója,
 Jézus, apostolok' mestere,
 Jézus, evangélisták' tanítója,
 Jézus, mártýrok' erőssége,
 Jézus, confessorok' szentsége,
 Jézus, szűzeknek vőlegénye,
 Jézus, minden szentek' koronája,

I r g a l m a z z m i n e k ü n k .

Jézus! irgalmazz nekünk.
 Jézus! kegyelmezz nekünk.
 Jézus! hallgass minket.
 Jézus! hallgass meg minket.

Minden gonosztól,
 Minden veszedelemtől,
 Minden büntől,
 A te parancsolatid' megszegésétől,
 A jóra való restségtől,
 A te haragodtól,
 Az ördög' incselkedéseitől,
 Haragtól, gyűlölségtől és minden gonosz
 akarattól,

Fajtalan lélektől,
 Mennykötől s égi háborútól,
 Hirtelen és véletlen haláltól,
 Megtestesülésed által,
 Eljöveteled által,
 Születésed által,
 Keresztséged és sz. böjtölésed által,
 Kereszted és kínszenvedésed által,
 Szent halálod és temetésed által,
 Szentséges föltámadásod által,
 Csudálatos mennybemeneteled által,
 A vigasztaló Szentlélek' eljövetele által,
 Szerelmes anyádnak és minden szentek'
 esedezése által,

Az ítélet' napján,
 Isten' báránya, ki elveszed e világ bűneit:
 Jézus! kegyelmezz nekünk.

Ments meg minket Jézus!

Isten' b'aránya, ki elveszed e világ b'üneit:

J'ezus! hallgass meg minket.

Isten' b'aránya, ki elveszed e világ' b'üneit:

J'ezus! irgalmazz nekünk.

J'ezus hallgass minket!

J'ezus hallgass meg minket!

Uram irgalmazz nekünk!

Krisztus kegyelmezz nekünk!

Uram irgalmazz nekünk!

Mi Atyánk, 'Üdvözl'gy M'aria, stb.

Ÿ. Uram hallg'asd meg könyörgésünket,

F. És a mi kiáltásunk jusson elődbe.

Itt elmond'atnak a fönebbi, I—VII stb. imádságok. Ezek után énekel'tetik: „Szent vagy uram“, és adandó áldással befejeztetik az ajtatosság.

no A 564

KIENGESZTELŐ

1850

JUBILAEUMI BUCSÚ,

MELLYET

Ő SZENTSÉGE IX. PIUS PÁPA

A MAGYARHONI KER. KATH. HIVEKNEK

ENGED

M D C C C L

ÉVBEN.

